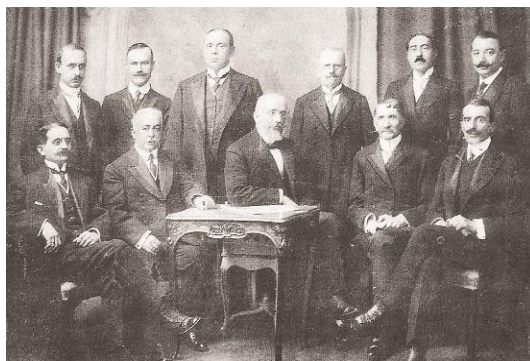

Η Συνθήκη του Βουκουρεστίου(Αυγ. 1913)

«Μεγαλειότατε, εἰς ἀνάμνησιν τῶν ὑπερλάμπρων νικῶν, εἰς ἅς ὠδήγησες κατὰ τοὺς δύο νικηφόρους πολέμους τὸν Στρατὸν Σου, ὑποβάλλει οὗτος τὴν παράκλησιν, ὅπως εὐδοκοῦσα δεχθῇ ἡ Μεγαλειότης Σου τὴν Στραταρχικὴν ταύτην Ράβδον, ἣν εὐλαβῶς Σοι προσφέρει δι'έμοῦ». Ἐλευθέριος Βενιζέλος, κατὰ τὴν παράδοση τῆς στραταρχικῆς ράβδου εἰς τὸν Βασιλέα Κωνσταντῖνο Α' (6 Απρ. 1914).

Την 10^η Αυγ. 1913, υπογράφηκε στο Βουκουρέστι η συνθήκη ειρήνης, με την οποία τερματίστηκε ο Β΄ Βαλκανικός Πόλεμος, ο οποίος διεξήχθη από την 29^η Ιουν. έως την 31^η Ιουλ. 1913, μεταξύ των βασιλείων της Ελλάδος, Σερβίας, Ρουμανίας και Μαυροβουνίου από την μίαν πλευρά και του βασιλείου της Βουλγαρίας από την άλλη. Η συμφωνία ολοκλήρωσε την υπογραφή στο Λονδίνο Βαλκανο-Τουρκική συνθήκη της 30^{ης} Μαΐου 1913, μετά την λήξη του Α΄ Βαλκανικού Πολέμου, στον οποίο δεν συμμετείχε η Ρουμανία. Σύμφωνα με την συνθήκη του Λονδίνου, η Τουρκία συνομολόγησε στην παραχώρηση όλων των ευρωπαϊκών εδαφών της δυτικώς της γραμμής Αίνου Μηδείας, ως και της Κρήτης, χωρίς να καθορίζεται η διανομή τους μεταξύ των νικητριών χωρών. Οι μεγάλες δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να αποφασίσουν στην συνέχεια για τα σύνορα του ιδρυθέντος κράτους της Αλβανίας και της τύχης των νήσων του Αιγαίου(Λήμνος, Λέσβος, Χίος, Σάμος) για τα οποία η Τουρκία δεν συμφώνησε να παραχωρηθούν στην Ελλάδα. Οι αδικαιολόγητες απαιτήσεις και η επιθετικότητα της Βουλγαρίας, θεωρούσα εαυτή την ισχυρότερη στρατιωτική δύναμη της περιοχής, οδήγησαν στο Β΄ Βαλκανικό Πόλεμο.

Η Ελληνική Αντιπροσωπεία στο Βουκουρέστι.¹

Ο Κωνσταντίνος και ο Βενιζέλος στο ελληνικό στρατηγείο στον σιδηροδρομικό σταθμό της Βυρώνειας.

Ο Β΄ Βαλκανικός Πόλεμος, η Νίκη

Κατά τον Β΄ Βαλκανικό Πόλεμο στο μέτωπο της Μακεδονίας, οι ελληνικές δυνάμεις αριθμούσαν 118.000 πεζούς και 1.000 ιππείς, υποστηριζόμενες από 180 πυροβόλα, ενώ οι σερβικές 250.000 πεζούς, 3.000 ιππείς και 500 πυροβόλα. Οι Βούλγαροι αντέταξαν 350.000 πεζούς, 5.000 ιππείς και 720 πυροβόλα. Στις τοποθεσίες: Κυλικί Λαχανά, Νιγρίτα, Δοϊράνη, Βέτρινα, Σέρρες, Στρώμνιτσα, Δοξάτο, Νευροκόπη, Πρέντελ Χάν, Πέτσοβο, Χασάν Πασά,

¹ Όρθιοι: Θ. Πετρακόπουλος, Σ. Γεωργόπουλος, Κ. Μαρκαντωνάκης, Σ. Κωνσταντινίδης, λοχαγός Α. Εξαδάκτυλος, Μ. Τσαμαδός. Καθήμενοι: Λοχαγός Κ. Παλλής, Αν. Παπαδιαμαντόπουλος, Ε. Βενιζέλος, Δ. Πανάς, Ν. Πολίτης.

Κρέσνα, Τζουμαγιά και Ύψωμα 1378,² ο Ελληνικός Στρατός έστησε τρόπαια νίκης, πληρώντας όμως βαρύ φόρο του τιμίου αίματος των 30.000 νεκρών και τραυματιών του πολέμου. Η νικηφόρος έκβασης του πολέμου οφείλονταν:

1. Στην άψογη συνεργασία του πρωθυπουργού Ελ. Βενιζέλου με τον Αρχιστράτηγο Βασιλέα Κωνσταντίνο Α΄.
2. Στην εμπνευσμένη και στιβαρή ηγεσία του Βασιλέως Κωνσταντίνου Α΄, αλλά και των διοικητών όλων των κλιμακίων.
3. Στην εξαιρετική λειτουργία του επιτελείου του.
4. Στην μνημειώδη αντοχή, στην αυταπάρνηση και στον ηρωισμό των αξιωματικών, των υπαξιωματικών και των στρατιωτών.
5. Στην εμπειρία που αποκτήθηκε και αξιοποιήθηκε στο έπακρο κατά τον Α΄ Βαλκανικό Πόλεμο, τόσο στον μέτωπο της Μακεδονίας, όσο και σ΄ αυτό της Ηπείρου.
6. Στον έγκαιρο εμβολιασμό των Ελλήνων εναντίον της χολέρας, με αποτέλεσμα την μείωση των απωλειών μη μάχης.

Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι, ήταν οι 2 από τους 3 που κέρδισε η πατρίδα μας, από την ανεξαρτησία της μέχρι σήμερα. Ο 3^{ος} νικηφόρος πόλεμος αφορά την καταστολή της κομμουνιστικής ανταρσίας, υπό την ηγεσία του Στρατάρχου Παπάγου. Στην σχεδίαση των επιχειρήσεων σημαντική υπήρξε η συμβολή του λοχαγού κατά τον Α΄ και ταγματάρχου κατά τον Β΄ Βαλκανικό Πόλεμο, Ιωάννου Μεταξά, ο οποίος αποδείχθηκε το γονιμότερο επιτελικό μυαλό από συστάσεως του στρατού. Η υποστήριξη που παρείχε στις αποφάσεις του Κωνσταντίνου, συνίστατο στην ικανότητα του να συντονίζει και να υλοποιεί όλες τις επί μέρους ενέργειες, από τις οποίες εξαρτάται το νικηφόρο αποτέλεσμα μιας εκστρατείας, σε χρόνο μικρότερο από αυτόν που μπορεί να αντιδράσει ο εχθρός. Για τον ανδρείο Έλληνα στρατιώτη των Βαλκανικών πολέμων ίσχυσε η ρήση του Ναπολέοντος: «*Η πρώτη άρετή του στρατιώτη είναι η άντοχή στην κούραση. Το θάρρος είναι απλώς η δεύτερη άρετή*». Όταν οι Βούλγαροι κατέρρευσαν, εμείς στεκόμασταν ακόμα όρθιοι.

Η Πατρίς Εμεγαλύνθη

Ο Ελ. Βενιζέλος επικεφαλής της ελληνικής αντιπροσωπείας³ κατήγαγε το δικό του θρίμβο, στην μάχη του διπλωματικού πεδίου. Η Ελλάδα περιέλαβε στην επικράτεια της όλα τα εδάφη που απελευθέρωσε περιλαμβανομένων των νήσων του Αιγαίου και της Κρήτης.⁴ Τα ελληνο-βουλγαρικά σύνορα καθορίστηκαν από το Μπέλες έως την εκβολή του ποταμού Νέστου. Από τις μεγάλες δυνάμεις η Ρωσία και η Αυστροουγγαρία υποστήριξαν την Βουλγαρία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιταλία παρέμεινα ουδέτερες, ενώ η Γαλλία και η Γερμανία στάθηκαν στο πλευρό μας. Η ενσωμάτωση του νομού Καβάλας στην ελληνική επικράτεια πραγματοποιήθηκε κατόπιν της επιμονής του Κάιζερ.⁵ Η Τουρκία δεν αναγνώρισε την κατοχή των νήσων του Αιγαίου από την Ελλάδα. Η Ελλάς δέχθηκε επίσης την ίδρυση ρουμανικών σχο-

² Στο ύψωμα 1378 την 18^η Ιουλ. 1913, την ημέρα της κηρύξεως της ανακωχής, έπεσε ο ήρωας του Μπιζανίου, αντισυνταγματάρχης πεζικού Ιωάννης Βελισσαρίου από την Κύμη Ευβοίας (1861-1913)

³ Την συνθήκη υπέγραψαν εκτός από τον Βενιζέλο και οι: Παναγιώτης Πανάς, Νικόλαος Πολίτης και οι λοχαγοί Αθανάσιος Εξαδάκτυλος και Νικόλαος Πάλλης.

⁴ Η Βουλγαρία παραιτήθηκε από κάθε αξίωση επί της Κρήτης.

⁵ Ο Γουλιέλμος Β΄ της Γερμανίας ήταν ο τελευταίος Γερμανός αυτοκράτορας και βασιλεύς της Πρωσίας (Το Κάιζερ παράγεται από το Καίσαρ). Βασίλευσε από το 1888 ως το 1918, παραιτηθείς μετά την ήττα της Γερμανίας των δικαιωμάτων του θρόνου. Ήταν εγγονός της βασιλίσσης Βικτώριας του Ηνωμένου Βασιλείου και αδελφός της βασιλίσσης Σοφίας των Ελλήνων.

λείων, σε αναγνωρισθέντα ως Κουτσοβλάχικα χωριά στην οροσειρά της Πίνδου. Η αναγνώριση της μειονότητας των Κουτσόβλαχων μας δημιούργησε προβλήματα κατά την διάρκεια της κατοχής κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, με την ίδρυση του «Πριγκιπάτου της Πίνδου». Η συνολική έκταση της Ελλάδος μετά την υπογραφή της συνθήκης του Βουκουρεστίου, από 63.211 χλμ², ανήλθε στα 120.308 χλμ², και ο πληθυσμός από 2.631.952 αυξήθηκε σε 4.718.221.

Κατά την διάρκεια των συσκέψεων υπήρξε διαφωνία μεταξύ του Βενιζέλου και του Κωνσταντίνου, ο οποίος τον πίεζε να μην συμφωνήσει εάν δεν συμπεριλαμβανόταν στην Ελλάδα και η Δυτική Θράκη. Ο Βενιζέλος υπέβαλλε την παραίτηση του την οποία ανακάλεσε στην συνέχεια, όταν ο Βασιλέας πιέσθηκε ότι δεν θα επιτυγχανόταν η υπογραφή της ειρήνης. Ο Κωνσταντίνος απένειμε στον πρωθυπουργό του τον Μεγαλόσταυρο του Σωτήρος,⁶ ο οποίος με την σειρά του του παρέδωσε την στραταρχική ράβδο σε αναγνώριση των νικών του. Οι Έλληνες βίωναν την ευτυχέστερη περίοδο της ιστορίας μας, μέχρι που μας προέκυψε ο εθνικός διχασμός δύο χρόνια αργότερα και όπως λέει η λαϊκή θυμοσοφία: «*Η ομόνοια σπίτσια χτίζει και η διχόνοια τα γκρεμίζει*».

Παπάγου 30 Ιουνίου 2017
Αντγος ε.α. Ιωάννης Κρασσάς

Βιβλιογραφία

- α. Σπύρου Β. Μαρκεζίνη, **Πολιτική Ιστορία της Νεωτέρας Ελλάδος**, ΠΑΠΥΡΟΣ ΓΡΑΦΙΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ Α.Ε Αθήνα 1966.
- β. Σαράντος Ι. Καργάκος, **Η Ελλάς κατά τους Βαλκανικούς Πολέμους**, Παραγωγή Περιτεχνών, Αθήνα 2012.
- γ. Αντιστράτηγου Παναγιώτη Παναγάκου, **Συμβολή εις την Ιστορίαν της Δεκαετίας 1912-1922**, Αθήνα 1960.

⁶ Η ανώτερη τάξη του παρασήμου του Τάγματος Αριστείας που ιδρύθηκε το 1829 από τον βασιλέα Όθωνα. Απονέμεται σε Έλληνες και ξένους, που διακρίθηκαν στην προάσπιση των συμφερόντων της Ελλάδος, το έχουν λάβει 41 άτομα (όλοι άνδρες) από την καθιέρωση του.